

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2024	CONVOCATORIA: JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 (relatives a un text o un concepte del mateix) que valen 2 punts i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentar el pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; **1 qüestió de la 9-12:** 5 punts; **1 qüestió de la 13-16:** 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 (relativas a un texto o un concepto del mismo) que valen 2 puntos y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentar el pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; **1 cuestión de la 9 a 12:** 5 puntos; **1 cuestión de la 13 a 16:** 1 punto.

TEXT I

- 1 –ADIMANT: Però a veure: tu, Sòcrates, dius que el bé és el coneixement, que el bé és el plaer, o
- 2 que és alguna altra cosa diferent d'aquestes?
- 3 –SÒCRATES: Vaja! –vaig exclamar–, ja es veia des de fa estona que no t'anaves a accontentar amb
- 4 el parer dels altres sobre això.
- 5 –A: Perquè no em sembla correcte, Sòcrates –va dir–, que qui durant tant de temps s'ha ocupat
- 6 d'aquestes qüestions pugua exposar les opinions dels altres, però es reserve la seua.
- 7 –S: Doncs què? –vaig dir jo– Et sembla correcte que algú parle de les coses que no sap com si les
- 8 sabera?
- 9 –A: No, com si les sabera no –va dir–, però sí que s'ha de prestar a exposar la seua opinió, el que ell
- 10 creu.
- 11 –S: I què? –vaig dir– ¿No t'has adonat que les opinions sense coneixement són totes defectuoses?
- 12 D'elles, les millors són cegues. ¿O creus que hi ha alguna diferència entre els cecs que, tot i això,
- 13 van pel bon camí, i aquells que, sense coneixement, tenen alguna opinió vertadera?
- 14 –A: No n'hi ha cap –digué.
- 15 –S: Vols, llavors, veure coses defectuoses, cegues i tortes, quan podries sentir-ne de clares i belles,
- 16 dites d'altres?
- 17 –GLAUCÓ: Per Zeus, Sòcrates! –va dir Glaucó–. No et detingues com si ja hagueres acabat.
- 18 Perquè a nosaltres ens bastarà que, així com ens has explicat el que eren la justícia, la templança i
- 19 les altres virtuts, ens expliques ara què és el bé.
- 20 –S: També jo, company –vaig dir–, em donaria per ben satisfet. Però tem ser-ne incapaç, i provocar
- 21 les vostres rialles amb els meus ineptes esforços.

PLATÓ, *La República*, 506 b-c. (trad. de M. Miravet)

TEXT II

- 1 Així doncs, primerament cal observar açò: que les coses de tal natura tenen una tendència natural a
- 2 ser corrompudes pel defecte i per l'excés, com estem a punt de veure en els casos del vigor físic i de
- 3 la salut (ja que en temes obscurs cal fer ús d'exemples clars). En efecte, els exercicis físics

4 practicats en excés i en defecte fan malbé el vigor físic i de manera similar també les begudes i els
5 menjars, quan són massa abundants o massa escassos, fan malbé la salut, mentre que en la seua
6 mesura els propicien, els fan créixer i els conserven. D'aquesta manera, doncs, ocorre també amb la
7 templança i la valentia així com en la resta de virtuts. I és que qui fuig de tot i a tot té por i no planta
8 cara a res, es fa covard, i qui no sent en absolut por de res, sinó que acudeix a l'encontre de tot,
9 temerari. De manera similar també qui gaudeix de tot tipus de plaer i no se n'aparta de cap, es fa
10 desenfrenat, i qui el defuig tot, com els rústics, un insensible. Certament, la templança i la valentia
11 són corrompudes per l'excés i el defecte però conservades pel terme mig.
12 Però no només el naixement, el desenvolupament i la corrupció de les virtuts es produeixen pels
13 mateixos motius i sota les mateixes condicions, sinó que també els seus actes tindran lloc en les
14 mateixes circumstàncies. I és que també ocorre així en els altres casos que són més clars, com ara el
15 del vigor físic. Efectivament, aquest es produeix pel fet de tenir una bona alimentació i resistir
16 moltes fatigues, i açò podria fer-ho principalment el vigorós.

ARISTÒTIL, *Ètica a Nicòmac*, II, 1104 a. (trad. de C. Monzó)

TEXT III

1 Jo hauria d'opinar que els exemples de la matemàtica i la ciència de la natura, les quals, per una
2 revolució portada a cap de sobte, han arribat a ser el que ara són, ja serien prou notables per fer
3 meditar sobre la part essencial d'aquest canvi de la forma de pensar que els ha estat tan avantatjós i
4 per imitar-los ací, si més no com un assaig, tant com ho permet llur analogia, en tant que
5 coneixements racionals, amb la metafísica. Fins ara hom admetia que tot el nostre coneixement
6 s'havia de regir pels objectes; però, amb aquesta pressuposició, tots els assaigs fets mitjançant
7 conceptes per decidir *a priori* alguna cosa sobre ells, amb la qual eixamplar el nostre coneixement,
8 quedaven anihilats. Assagem, doncs, per una vegada si no avançarem millor en les tasques de la
9 metafísica admetent que els objectes han de regir-se pel nostre coneixement, la qual cosa ja
10 concorda més bé amb la desitjada possibilitat d'un coneixement *a priori* d'aquests objectes que
11 establirà quelcom sobre ells abans que ens siguem donats. S'esdevé amb això exactament com amb
12 el primer pensament de Copèrnic, el qual, no sortint-se'n amb l'explicació dels moviments del cel si
13 admetia que tota la munió de les estrelles girava al voltant de l'espectador, assajà de donar-hi una
14 explicació més bona fent que l'espectador giravoltara i deixant, en canvi, les estrelles immòbils.

I. KANT, *Crítica de la raó pura*, "Pròleg de la segona edició", B XV- B XVI (trad. de J. B. Llinares)

TEXT IV

1 Vosté em pregunta ¿què és idiosincràsia en els filòsofs?... Per exemple la seua falta de sentit històric,
2 el seu odi a la mateixa representació de l'esdevenir, el seu egipticisme. Els filòsofs creuen que
3 tributen *honor* a una cosa quan la deshistoritzen, quan la tracten *sub specie aeterni* [des de la
4 perspectiva d'allò etern], – quan en fan una mòmia. Tot el que els filòsofs han manejat des de fa
5 mil·lennis eren mòmies-conceptuals; de les seues mans no va eixir viu res real. Ells maten, exerceixen
6 de taxidermistes, aquests senyors que-reten-culte-als-ídols-conceptuals, quan adoren, – esdevenen
7 mortalment perillosos per a tot, quan adoren. La mort, el canvi, l'edat, així com la procreació i el
8 creixement, són objeccions per a ells, – fins i tot refutacions. El que és [*was ist*] no esdevé; el que
9 esdevé no és... Ara bé, tots creuen, amb desesperació i tot, en l'ens [*das Seiende*]. Però com no poden
10 apoderar-se'n, busquen les raons de per què se'ls reté. "Ha d'haver una il·lusió, un engany en el fet
11 que no percebem l'ens: on s'amaga l'enganyador?" – "El tenim, criden molt feliços, és la sensibilitat!
12 Aquests sentits, *que també d'altres vegades són tan immorals*, ens enganyen respecte el món vertader.
13 [...]"

F. NIETZSCHE, *Crepuscle dels ídols*, "La «raó» en la filosofia", par. 1 (trad. de J. B. Llinares i R. Gomar)

QÜESTIONS:

Elegeix i contesta **dues** de les següents qüestions (4 punts):

1. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT I** (2 punts).
2. Definix el terme "**opinió**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT I** (2 punts).
3. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT II** (2 punts).
4. Definix els termes "**defecte**" i "**excés**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT II** (2 punts).
5. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT III** (2 punts).
6. Definix el terme "**coneixement a priori**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor del **TEXT III** (2 punts).
7. Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).
8. Definix el terme "**esdevenir**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor en el **TEXT IV** (2 punts).

Elegeix i desenvolupa **una** de les següents redaccions sobre un autor/a (5 punts):

9. *La proposta sobre el millor ordre social en **PLATÓ**: la teoria de l'estat just i el filòsof governant* (5 punts).
10. *La virtut, el bé i el concepte de eudaimonia en **ARISTÒTIL*** (5 punts).
11. *El problema de la metafísica com a saber i la seua crítica transcendental en **KANT*** (5 punts).
12. *La dissolució de la filosofia occidental i la crítica del món metafísic en **NIETZSCHE*** (5 punts).

Elegeix i contesta **una** las següents qüestions (1 punt):

13. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **PLATÓ** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
14. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **ARISTÒTIL** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
15. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **KANT** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).
16. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de **NIETZSCHE** que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs i filòsofes, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani (1 punt).

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2024	CONVOCATORIA: JUNIO 2024
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN:

L'estudiantat haurà de:

- elegir entre les qüestions 1-8 que valen 2 punts (relatives a un text o un concepte del mateix) i contestar **dues** d'elles (4 punts).
- elegir entre les qüestions 9-12 (tema sobre la filosofia d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (5 punts).
- elegir entre les qüestions 13-16 (comentari del pensament d'un autor/a) i contestar **una** d'elles (1 punt).

2 qüestions de la 1-8: 4 punts; **1 qüestió de la 9-12:** 5 punts; **1 qüestió de la 13-16:** 1 punt.

BAREMO DEL EXAMEN:

El estudiantado deberá:

- elegir entre las cuestiones 1-8 que valen 2 puntos (relativas a un texto o un concepto del mismo) y contestar **dos** de ellas (4 puntos).
- elegir entre las cuestiones 9-12 (tema sobre la filosofía de un autor/a) y contestar **una** de ellas (5 puntos).
- elegir entre las cuestiones 13-16 (comentario del pensamiento de un autor/a) y contestar **una** de ellas (1 punto).

2 cuestiones de la 1 a 8: 4 puntos; **1 cuestión de la 9 a 12:** 5 puntos; **1 cuestión de la 13 a 16:** 1 punto.

TEXTO I

- 1 –ADIMANTO: Pero tú, Sócrates, ¿dices que el bien es el conocimiento o que es el placer o que es
- 2 alguna otra cosa distinta de éstas?
- 3 –SÓCRATES: ¡Vaya con el hombre! –exclamé–. Bien se veía desde hace rato que no te ibas a
- 4 contentar con lo que opinaran los demás acerca de ello.
- 5 –A: Porque no me parece bien, ¡oh, Sócrates! –dijo–, que quien durante tanto tiempo se ha ocupado
- 6 de estos asuntos pueda exponer las opiniones de los demás, pero no las tuyas.
- 7 –S: ¿Pues qué? –dije yo–. ¿Te parece bien que hable uno de las cosas que no sabe como si las
- 8 supiese?
- 9 –A: No como si las supiese –dijo–, pero sí que acceda a exponer, en calidad de opinión, lo que él
- 10 opina.
- 11 –S: ¿Y qué? ¿No te has dado cuenta –dije– de que las opiniones sin conocimiento son todas
- 12 defectuosas? Pues las mejores de entre ellas son ciegas. ¿O crees que difieren en algo de unos
- 13 ciegos que van por buen camino aquellos que profesan una opinión recta, pero sin conocimiento?
- 14 –A: En nada –dijo.
- 15 –S: ¿Quieres, entonces, ver cosas feas, ciegas y tuertas cuando podrías oírlas claras y hermosas de
- 16 labios de otros?
- 17 –GLAUCÓN: ¡Por Zeus! –dijo Glaucón–. No te detengas, ¡oh, Sócrates!, como si hubieses llegado
- 18 ya al final. A nosotros nos basta que, como nos explicaste lo que eran la justicia, templanza y demás
- 19 virtudes, del mismo modo nos expliques igualmente lo que es el bien.
- 20 –S: También yo, compañero –dije–, me daría por plenamente satisfecho. Pero no sea que resulte
- 21 incapaz de hacerlo y provoque vuestras risas con mis torpes esfuerzos.

PLATÓN, *La República*, 506 b-c (trad. de J. M. Pabón y M. Fernández-Galiano)

TEXTO II

- 1 En primer lugar hemos de observar que está en la índole de tales cosas el destruirse por defecto y por
- 2 exceso, como vemos que ocurre con la robustez y la salud (para aclarar lo oscuro tenemos que

3 servinos, en efecto, de ejemplos claros): el exceso y la falta de ejercicio destruyen la robustez;
4 igualmente la bebida y la comida, si son excesivas o insuficientes, arruinan la salud, mientras que
5 usadas con medida la producen, la aumentan y la conservan. Lo mismo ocurre también con la
6 templanza, la fortaleza y las demás virtudes. El que de todo huye y tiene miedo y no resiste nada, se
7 vuelve cobarde, el que no teme absolutamente a nada y a todo se lanza, temerario; igualmente el que
8 disfruta de todos los placeres y de ninguno se abstiene se hace licencioso, y el que los rehúye todos
9 como los rústicos, una persona insensible. Así, pues, la templanza y la fortaleza se destruyen por el
10 exceso y por el defecto, y el término medio las conserva.
11 Pero no sólo su origen, su incremento y su destrucción les vienen de las mismas cosas y por las
12 mismas, sino que de lo mismo dependerán también sus operaciones. Así ocurre, en efecto, con las
13 otras cosas más claras, como la robustez: se produce por tomar mucho alimento y resistir muchas
14 fatigas, y el que mejor puede hacer esto es el robusto.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, II, 1104 a (trad. M. Araujo y J. Marías)

TEXTO III

1 Me parece que los ejemplos de la matemática y de la ciencia natural, las cuales se han convertido en
2 lo que son ahora gracias a una revolución repentinamente producida, son lo suficientemente notables
3 como para hacer reflexionar sobre el aspecto esencial de un cambio de método que tan buenos
4 resultados ha proporcionado en ambas ciencias, así como también para imitarlas, al menos a título de
5 ensayo, dentro de lo que permite su analogía, en cuanto conocimientos de razón, con la metafísica. Se
6 ha supuesto hasta ahora que todo nuestro conocer debe regirse por los objetos. Sin embargo, todos los
7 intentos realizados bajo tal supuesto con vistas a establecer *a priori*, mediante conceptos, algo sobre
8 dichos objetos –algo que ampliara nuestro conocimiento– desembocaban en el fracaso. Intentemos,
9 pues, por una vez, si no adelantaremos más en las tareas de la metafísica suponiendo que los objetos
10 deben conformarse a nuestro conocimiento, cosa que concuerda ya mejor con la deseada posibilidad
11 de un conocimiento *a priori* de dichos objetos, un conocimiento que pretende establecer algo sobre
12 estos antes de que nos sean dados. Ocurre aquí como con los primeros pensamientos de Copérnico.
13 Este, viendo que no conseguía explicar los movimientos celestes si aceptaba que todo el ejército de
14 estrellas giraba alrededor del espectador, probó si no obtendría mejores resultados haciendo girar al
15 espectador y dejando las estrellas en reposo.

I.KANT, *Crítica de la razón pura*, “Prólogo de la segunda edición”, B XV- B XVI (trad. de P. Ribas)

TEXTO IV

1 Usted me pregunta ¿qué cosas son idiosincrasia en los filósofos?... Por ejemplo, su carencia de
2 sentido histórico, su odio a la representación misma del devenir, su egipcismo. Los filósofos creen
3 tributar un *honor* a una cosa cuando la deshistorizan, cuando la tratan *sub specie aeterni* [desde la
4 perspectiva de lo eterno], – cuando hacen de ella una momia. Todo lo que los filósofos han venido
5 manejando desde hace milenios eran momias-conceptuales; de sus manos no salió vivo nada real.
6 Ellos matan, ellos rellenan para disecar, esos señores que-rinden-culto-a-los-ídolos-conceptuales,
7 cuando adoran, – se vuelven mortalmente peligrosos para todo, cuando adoran. La muerte, el
8 cambio, la edad, así como la procreación y el crecimiento son para ellos objeciones, – incluso
9 refutaciones. Lo que es [*was ist*] no *deviene*; lo que deviene no *es*... Ahora bien, todos ellos creen,
10 incluso con desesperación, en el ente [*das Seiende*]. Pero como no pueden apoderarse de él, buscan
11 razones de por qué se les retiene. “Tiene que haber una ilusión, un engaño en el hecho de que no
12 percibamos el ente: ¿dónde se esconde el engañador?” –“Lo tenemos, gritan muy felices, ¡es la
13 sensibilidad! Estos sentidos, *que también en otras ocasiones son tan inmorales*, nos engañan acerca
14 del *mundo verdadero*. [...]”

F. NIETZSCHE, *Crepúsculo de los ídolos*, “La «razón» en la filosofía”, par. 1 (trad. de J. B. Llinares)

CUESTIONES:

Elige y contesta **dos** de las siguientes cuestiones (4 puntos):

1. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO I** (2 puntos).
2. Define el término “**opinión**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO I** (2 puntos).
3. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO II** (2 puntos).
4. Define los términos “**defecto**” y “**exceso**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO II** (2 puntos).
5. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO III** (2 puntos).
6. Define el término “**conocimiento a priori**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO III** (2 puntos).
7. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor en **TEXTO IV** (2 puntos).
8. Define el término “**devenir**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con el conocimiento que tengas de la filosofía del autor en **TEXTO IV** (2 puntos).

Elige y desarrolla **una** de las siguientes redacciones sobre un autor/a (5 puntos):

9. *La propuesta sobre el mejor orden social en **PLATÓN**: la teoría del estado justo y el filósofo gobernante* (5 puntos).
10. *La virtud, el bien y el concepto de eudaimonía en **ARISTÓTELES*** (5 puntos).
11. *El problema de la metafísica como saber y su crítica trascendental en **KANT*** (5 puntos).
12. *La disolución de la filosofía occidental y la crítica del mundo metafísico en **NIETZSCHE*** (5 puntos).

Elige y contesta **una** las siguientes cuestiones (1 punto):

13. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **PLATÓN** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
14. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **ARISTÓTELES** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
15. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **KANT** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).
16. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento de **NIETZSCHE** que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos y filósofas, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo (1 punto).